

Nr 199.

Av herr **Lindhagen**, om den tillämnade förflackningen av riksdagshusets yttre dekorationer.

Undertecknad har den 22 oktober 1936 avlåtit följande motion:

»Till Riksgäldskontoret, dess vederbörande kommitté och Riksdagen.

Under hänvisning till ingressen i motionen om tobaksmisshuset inom riksdagen ber undertecknad ytterligare få anföra följande med anledning av riksdagens uppdrag till kontoret att inkomma med förslag till nedläggande av kostnader för att så vitt möjligt väsentligen bortaga från riksdagshuset dess yttre utsmyckningar.

När riksdagshuset uppfördes ansågs dess nuvarande byggnad vara ett uttryck för sin tids smakriktning. I andra länder har ansetts riktigt och viktigt, att varje tids smak vid uppförande av sina representativa byggnader få såsom minnesmärken stå kvar till eftervärlden, så länge de begagnas.

Nu föreligger ett anlopp från nutidens svenska arkitektur att göra om riksdagshusets yttre genom att låta det framträda rätlinjigt i möjligaste mån och således inbilla oss och framtiden att byggnaden är övervägande ett barn av vår tid. Detta är ett icke ovanligt utslag av epokenas väg emot sitt avtynande. Det påminner om kyrkornas vitmenande i en annan motsvarande period, då man ej kunde tolerera de dekorativa målningarna, som den tid, då byggnaden uppfördes, voro på modet.

I den förevarande ansatsen avspeglar sig ju säkerligen jämväl tidens materialistiska förakt för allt som pekar mot höjden såsom symboler för andens längtan i stort eller smått ur stoffet upp mot högre rymder. Till och med riksvapnet, som ståtligt uthugget i svensk granit tronar över portalen, vill man ha bort för att få njuta liksom förr i kyrkorna av den slätstrukna menlösheten på en tom vägg.

Det finnes ej heller någon anledning, anser mången, att nedlägga kostnader på en sådan förflackning av det likaledes angivna motivet att man bör jämka riksdagshusets stil till överensstämmelse med slottets linjer. Det lyckas icke heller med de nu ifrågasatta så kallade förbättringarna. För att nå ett sådant syfte måste framförallt kolonnaderna på riksdagshuset bort. De nu ifrågasatta förändringarna bli ur sin egen synpunkt på denna punkt endast ett klåpverk.

Den som här ropar på harmoni mellan de två byggnaderna riktar sin udd snarare mot slottet. Det senare är mycket vackert men en främling både i landskapet och naturen från en främmande kultur, en främling i förhållande till det gamla slottet Tre Kronor, vars tinnar reste sig mot himmelen med omväxling i spiror och fasader i anslutning till landets egenartade historiska arkitektur.

Dess underjordiska rester tillbedjas ju i dagarna icke utan saknad till och med bland vår tids vederbörande inom förflackningskonsten. De restaureras, bringas i dagen där nere i sin grav i den mörka jorden. Allmänheten inbjudes att där celebrera minnet med mössan i hand och tårar i ögonvrån.

Med åberopande tillika av mitt yttrande i detta ämne vid sistlidna riksdag tillåter jag mig hemställa, att riksgäldskontoret och dess kommitté ville avstyrka de ifrågasatta förändringarna av pietet mot flydda tider och även av omtanke för rikets gäld så tillvida, att anslag ej beviljas annat än till förekommande, att det, såsom det påstås, regnar in genom taket på riksdagshuset.»

Med hänvisning till förenämnda inlaga hemställas även direkt,

att riksdagen ville väsentligen avslå den ifrågasatta förflackningen efter ögonblickets sinne av riksdagshusets yttre dekorationer, vilka stå som minnesmärken för yttervärlden av en äldre tids byggnadskonst.

Om remiss till bankoutskottet anhålles.

Ett rykte går om ett förslag till hela riksdagens förflyttning till nytt hus på Riddarholmen. Justitierådet Albert Lindhagens och andras förslag om riksdagshusets förläggning till Skeppsholmen är det enda som bör förekomma såsom i min motion nr 202 erinrats.

Stockholm den 24 januari 1937.

Carl Lindhagen.